

Praktiske råd vedr. god videnskabelig praksis

- Udvalget vedrørende god videnskabelig praksis (Praksisudvalget)

God videnskabelig praksis

Videnskab er en bestræbelse på at skabe viden og indsigt. Denne bestræbelse bør være båret af normer for god videnskabelig praksis.

God videnskabelig praksis indebærer bl.a.:

- At forskerne fremlægger deres resultater til offentlig diskussion blandt fagfæller.
- At forskningsprocessen udføres med omhu og med overholdelse af de for faget gældende dokumentationskrav.
- At der åbent og retvisende oplyses om, hvilke personer der har bidraget til forskningen.
- At der undervejs i forskningsprocessen tages fornødent hensyn til eventuelle forsøgspersoner, forsøgsdyr og andre berørte parter i overensstemmelse med nationale og internationale regler og principper på området.
- At der er åbenhed om økonomiske og andre interesser, som vil kunne påvirke forskningens troværdighed.

Brud på god videnskabelig praksis sår tvivl om videnskabens legitimitet. Dette kan have skadelige virkninger, der rækker langt ud over den videnskabelige verden.

16 gode råd

- 1) Undersøg relevant litteratur, inden en undersøgelse påbegyndes.
- 2) Planlæg forsøg med inddragelse af relevant ekspertise, f.eks. inden for statistik.
- 3) Vær omhyggelig med gennemførelse af forsøg og undersøgelser samt kvalitetssikring af resultater.
- 4) Opbevar data, så de kan genfindes efter publicering.
- 5) Aftal arbejdsfordeling ved gennemførelse af fælles forskning.
- 6) Sørg for, at forventninger løbende afstemmes ved forskningssamarbejde; især vedrørende publicering.
- 7) Vær opmærksom på særlige krav i forbindelse med forsøg med mennesker.
- 8) Vær opmærksom på særlige krav i forbindelse med registrering af personfølsomme data.
- 9) Vær opmærksom på særlige krav i forbindelse med forsøg med dyr.
- 10) Vær omhyggelig med kildeangivelser og undgå enhver form for plagiering.
- 11) Vær opmærksom på Vancouver-reglerne i forbindelse med publicering.
- 12) Vær åben om, hvordan forskningen er finansieret, og oplys om mulige interessekonflikter.
- 13) Husk at takke dem, der har bidraget økonomisk eller praktisk; men spørg dem først.
- 14) Husk at indhente medforfattererklæringer ved fælles publicering.
- 15) Husk at inddrage samarbejdspartnere ved en bredere formidling af resultater.
- 16) Vær opmærksom på at overholde bevillingsbetingelser fra fonde m.v.

Udvalg vedr. god videnskabelig praksis og videnskabelig uredelighed

Praksisudvalget ved Københavns Universitet

Udvalget vedrørende god videnskabelig praksis (Praksisudvalget) er et internt udvalg, som rektor har nedsat, og som har repræsentanter fra alle fakulteter. Udvalget behandler spørgsmål om god videnskabelig praksis efter regler, som universitetet har fastsat.

Praksisudvalget kan behandle konkrete sager, hvor der er mistanke om brud på god videnskabelig praksis. Hvis det viser sig, at sagen er så grov, at der er tale om egentlig videnskabelig uredelighed, skal udvalget afvise sagen, som så må føres for Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU), se nedenfor. En sag kan rejses for Praksisudvalget ved, at der indgives en skriftlig klage. Man kan også selv bede udvalget om at blive rensat for verserende rygter om, at man skulle have handlet på en måde, som er i strid med god videnskabelig praksis. Sager kan også begynde ved, at rektor beder udvalget om at behandle en sag eller ved, at udvalget selv vælger at tage en sag "af særlig betydning" op.

Praksisudvalget afholder også konferencer om forskellige emner, som har relation til god videnskabelig praksis.

Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed

UVVU er nedsat af Ministeren for Videnskab, Teknologi og Udvikling. UVVU behandler sager om uredelighed i forskning (forfalskning, fabrikering eller plagiat), som er begået forsætligt eller groft uagtsomt. En sag rejses ved anmeldelse, og en forsker kan også her anmode om at få en sag behandlet for at blive rensat for en påstand om videnskabelig uredelighed.

Henvisninger

Hjemmesider

- Praksisudvalget ved Københavns Universitet, <http://praksisudvalget.ku.dk/>
- Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU), <http://www.fi.dk/>
- Office of Research Integrity, US Department of Health and Human Services, <http://www.ori.hhs.gov/>

Regler og vejledninger

- "Københavns Universitets regler om god videnskabelig praksis", <http://praksisudvalget.ku.dk/>
- Københavns Universitets "Vejledning til regler om god videnskabelig praksis", <http://praksisudvalget.ku.dk/>
- Bekendtgørelse om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, <https://www.fi.dk>
- Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed: "Vejledninger i God Videnskabelig Praksis med særlig fokus på sundhedsvidenskab, naturvidenskab og teknisk videnskab", <http://www.fi.dk/>
- International Committee of Medical Journal Editors: "Vancouver-reglerne" eller "Uniform Requirements", <http://www.icmje.org/index.html> (Anbefalinger med særligt sigte på publicering inden for det biomedicinske område)
- The Singapore Statement on Research Integrity, <http://www.singaporestatement.org/> (Et produkt af den anden verdenskonference om "research integrity". Der er ikke tale om et officielt og juridisk bindende dokument, men en fælles referenceramme for, hvad der forstås ved god videnskabelig praksis for forskere i hele verden)